

فرشتگان نجات، سپیدجامگان عاشق

Angels of Salvation, Doctors wear White Coats

رزمنده‌ها خاطره شد که خیلی‌ها گفتند و نوشتند. به‌راستی آیا در ارتشی، سپاهی و جنگ منظم و نامنظمی کسی سراغ دارد پزشک داوطلبی که حاضر شود خمپاره عمل نکرده در دست مجروحی را بیرون آورد؟ وقتی بیمارستان صحرایی مورد هجوم شیمیایی قرار می‌گرفت پزشک مسئول آن مرکز ماسک خود را به رزمنده بدون ماسک می‌داد و خود شیمیایی می‌شد و تا امروز از آثار ناشی از آن مصدومیت مواد شیمیایی در رنج و عذاب است. آمار شهدها، مجروحین و مصدومین کادر پزشکی بهترین گواه بر حضور دوشادوش این قشر در کنار رزمندگان هستند و چقدر پرمعنا می‌شود وقتی کار مقدس طبابت و تسکین آلام بیماران با ایثار و معنویت کادر پزشکی توأم شود. آنچه در این حرکت پرشور به چشم می‌خورد، ایثار و از خودگذشتگی کادر پزشکی بود که با مشاهده فرهنگ جهاد و شهادت حاکم بر صحنه‌های نبرد دوجندان می‌شود و این بهترین درسی بود که گرفته شد. انتظار می‌رود فرهنگ ایثار و معنویت در امر طبابت و رسیدگی به تشکیل آلام بیماران الگو باشد که البته در بسیاری از زمینه‌ها همین شد. امید است که با تبیین و نشر آن فرهنگ به نسل جدید که آن صحنه‌ها را ندیدند شاهد حاکمیت هر چه بیشتر روحیه معنوی و ایثار در جامعه پزشکی باشیم. امید است که نشان درخشان آن حضور پررنگ برگ زرینی باشد در کارنامه جامعه پزشکی کشور که همین امروز هم پس از سال‌ها از پایان جنگ به درمان مصدومین، مجروحین و جانبازان دفاع مقدس مشغول هستند.

زمانی که بسیجیان جامعه پزشکی که بسیاری از آنان همان شاهدان حضور در آن روزگاران هستند و امروز در ادامه همان خط به بسیج جامعه پزشکی تبدیل شده‌اند خدمت رهبر فرزانه انقلاب می‌رسند، معظم‌له در دیدار با این قشر می‌فرماید شما همان کوثرید که خداوند به ما عطا کرد و این خود مدالی است بر سینه فرهیختگان و دانشمندان جامعه پزشکی کشور.

سید مسعود خاتمی

استاد جراحی عروق و تروما، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله،

تهران، ایران

Seyed Masoud Khatami

Professor of Vascular and Trauma Surgery,
Baqiyatallah University of Medical Sciences,
Tehran, Iran

خبر بمباران مناطقی از جنوب توسط هوایماهای نظامی عراق به سرعت در بین مردم پیچید، بلافاصله حضرت امام (ره) موضوع تجاوز نظامی عراق به خاک میهن را از طریق رسانه ملی به اطلاع مردم رسانید همه در وحشت و حیرت که موضوع چیست و چه می‌شود. چند ساعتی از این ماجرا نگذشته بود که وسیله نقلیه پیکان که سرنشینان آن چند خانم با روپوش سفید بودند خود را به مقر اصلی سپاه در شیراز رسانیده و با اصرار وارد محوطه سپاه شدند. یکی از آن‌ها که خود را پزشک معرفی می‌کرد سراغ مسئولین سپاه را گرفت و اعلام نمود ما تیم پزشکی هستیم و اطلاع پیدا کردیم که مناطقی از شهرهای جنوب توسط هوایماهای متجاوز بمباران شده و برای کمک به مصدومین و مجروحین آمده‌ایم کجا باید برویم، لطفاً ما را سریعتر به منطقه اعزام کنید. در روزهای بعد خبر از تجاوز ارتش عراق بود به جنوب کشور، پیشروی و اشغال قسمتی از خاک کشور و خلاصه جنگ و خونریزی.

از سراسر کشور مدافعین اسلام و انقلاب اسلامی فرمان امامشان را لیبیک گفتند و اعزام‌ها از سراسر کشور شکل گرفت. در کنار خیل عظیم داوطلبان، تیم‌های پزشکی هم داوطلبانه جهت کمک به رزمندگان در کنار آنان اعزام شده و در اورژانس‌های خط‌مقدم و بیمارستان‌های صحرایی آماده خدمت شدند. داوطلبان گروه‌های پزشکی مراکز درمانی و دانشگاه‌ها به صورت خودجوش تشکیل شده و به‌دنبال آن تیم‌های اضطراری شکل گرفت. به این داوطلبان، پزشکان ساک به دست می‌گفتند. آنها وسایل اعزام را با خود به محل کار برده زیرا در هنگام فراخون فرصتی برای رفتن به خانه و خداحافظی پیدا نمی‌کردند.

شاید تصور این موضوع برای خیلی‌ها مشکل بود که در بین کادر پزشکی و به‌خصوص متخصصین، حداقل درخواست تیم پزشکی می‌توانست این باشد که محلی امن برای آنها فراهم شود. اما آنچه در عمل دیده شد غیر از این بود. در بسیاری از عملیات محل درمان در زیر آتش دشمن بود، اورژانس‌ها گاهی در شروع عملیات در خط‌مقدم بود بطوری که پزشک اورژانس مسلح و آماده دفاع از خود بود. مهم‌تر از همه معنویت حاکم بر جبهه‌های نبرد، مجروحین و مصدومین برای کادر پزشکی تمامی درس بود و خاطره - هر کدام از نیروهای کادر درمان از ایثار، رشادت و از خودگذشتگی مجروحین و مصدومین خاطره‌های بیاد ماندنی دارند.

متقابلاً صحنه ایثار و فداکاری کادر پزشکی برای بسیاری از